

50 urteko balantzea:

presagio onik ez

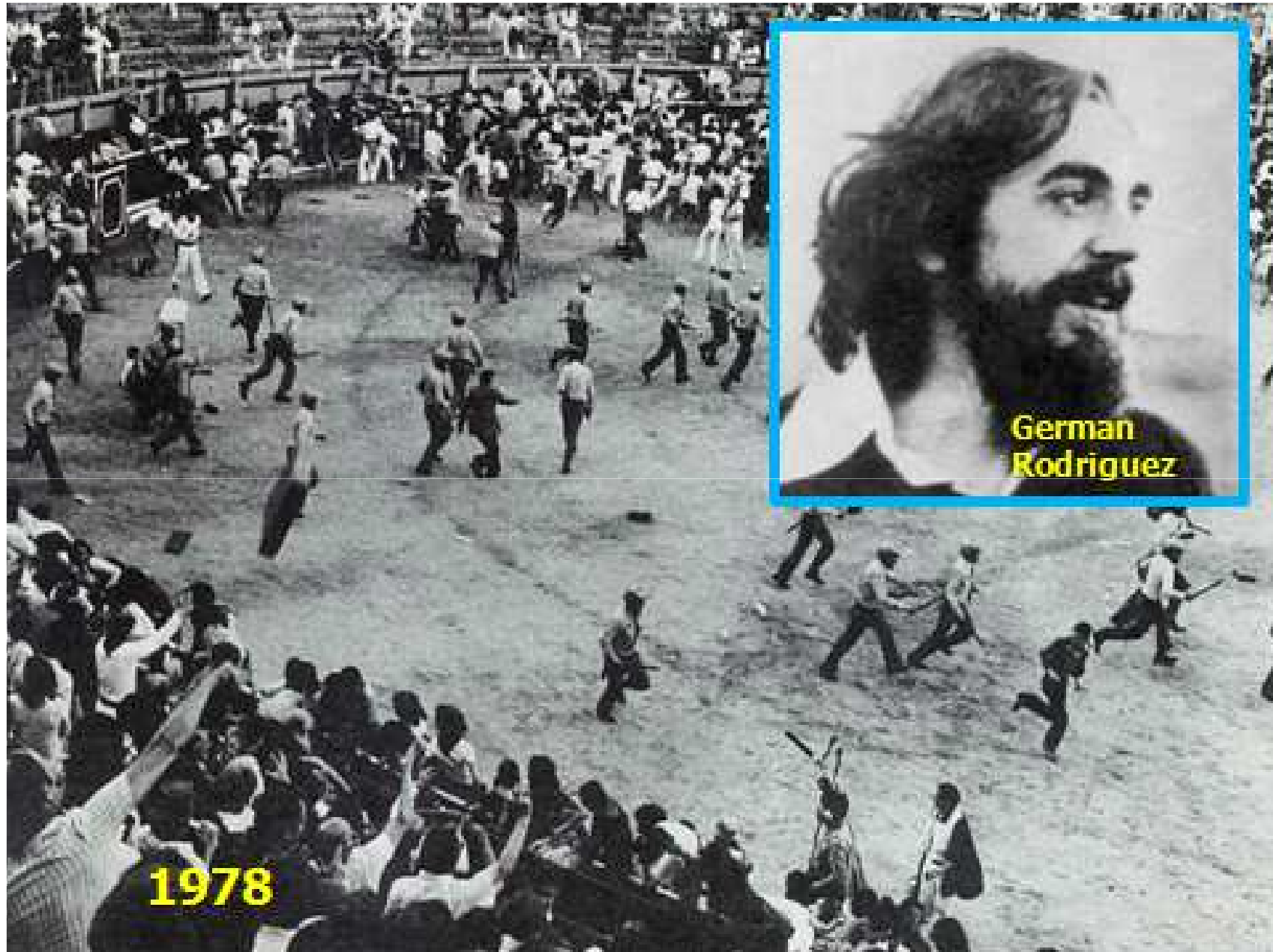
- 1/ **Lexikoa**
- 2/ **Prosa**
- 3/ **Sukalkia**

Kepa Altonaga
kepa.altonaga@ehu.eus

Euskaltzaindiaren VII. Biltzarreko partaideak, Arantzazuko Basilika aurrean: 1968-10-05

Ezkerretik eskuinera: 1: Plazido Muxika. 2: Juan Garmendia Kortadi. 3: Pierre Lafitte. 4: Luis Villasante. 5: Imanol Berriatua. 6: Manuel Lekuona. 7: Antonio Maria Labaien. 8: Jose Antonio Arkotxa. 9: Julita Berrojalbiz. 10: ?. 11: Eufronio Agirre?. 12: Bernabe Berezibar. 13: Koldo Mitxelena. 14: José Luis Zurututza. 15: Karmelo Etxenagusia. 16: Andoni Amutxategi. 17: Ambrosio Zatarain. 18: Aita Julen Igorrekoa?. 19: Santiago Onaindia?. 20: Valendin Lasuen?. 21: ?. 22: Juan Mari Lekuona. 23: Gabriel Aresti. 24: ?. 25: ?. 26: Ibon Sarasola. 27: Mikel Zarate. 28: Julene Azpeitia. 29: Isidoro Baztarrika. 30: Patxi Altuna. 31: Basilio Bergara. 32: Pertika (semea). 33: Aita Gabriel Intxaurrandieta. 34: Josu Oregi. 35: Jose Basterretxea "Oskillaso". 36: Pierre Xarritton. 37: Eusebio Otsa. 38: Iñaki Beristain. 39: ?. 40: Joan Mari Torrealdei. 41: Emile Larre. 42: Ramon Saizarbitoria. 43: Rikardo Arregi?. 44: ?. 45: Libe Altuna. 46: Juan San Martin. 47: Pedro Berrondo. 48: Miren Goñi (Josu Oregiren emaztea). 49: ?. 50: ?

1978

German Rodriguez

1978

1965

DICCIONARIO CASTELLANO-VASCO

MUGICA

814

siak = cantos eúscaros). 5. Pais Eúscarro = Euskalerri.

EUSQUERA V. *eúscarro* 3.

EUSQUERO V. *eúscarro*.

EUSTAQUIO (*trompa de*) = aire-bide, aire-odi.

EUTANASIA = eriotz gozo, eriotz ezti.

EUTAXIA, *estado de perfecta salud* = osasun-giro, sasol.

EUTIMIA, *tranquilidad del espíritu* = darruko pake, biotz-pake, barruko lasaitasun.

EUTOCIA = surgite erreze.

EUTRAPELIA 1. *moderación en las diversiones* = jolas-neurri. 2. *chiste, gracia* = irri-jolas, itz-gozo G, itz-bitxi BN, dritxo BN, izkirimiri. 3. *recreación honesta* = jolas garbi, jai egoki, kirol eratsu.

EUTRAPELICO, *moderado* = neurridun, neurrizko, eratsu, erabidezko.

EUTROPELIA V. *eutrapelia*.

EUTROPELICO V. *eutrapélico*.

EVACUACION = utsaldi, arifi-aldi. V. *seco*; *ev. de una herida* = jarriate L, gadurri S; *ev. mucosa* = kaduri BN. V. *mucosidad*.

EVACUANTE V. *evacuativo*.

EVACUAR 1. *desocupar, vaciar* = ustu, uts-arazi, utzi, utsitu B, lasaitu. 2. *cajar* = kaka egin (c), kak-egin, kakein (c), galtzak lasatu AN, galtzak erantzi B; *a punto de evacuar* = moko-begian R, moko-mokoan G; *tener ganas de evacuar* = kakile izan AN, kaketsu izan B, kakelle BNS, kak-egille BN, kaka-gura ANG, kaka-larri B, kaka-gale BNS, kakaale, kakale G, kakalle L, kakazi... izan; *poner a un niño en pastura de evacuar* = zangotan LR. 3. *despachar o cumplir un negocio* = bururatu, burutu, bukatu G. 4. *salir las tropas* = gudariak atera, irten.

EVACUATIVO, *evacuante* = uts-arazle, uts-arazteko.

EVACUATORIO 1. V. *evacuativo*. 2. *retrete* = komuna ANG, loitegi B, iroldegi, beartergi, sastegi, bear-toki, bear-gela, kak-onzi B, sekereta AN, priastegi L, txori-toki, zerbitzuak, irol B, kakategi ANL, karkaba B, ponda B, preustegi L, eroleta, iroleta; *water, urinario* = osintegi B, gernu-tegi, piz-tegi, pixa-toki, txixa-leku, gernu-toki, ixurtegi, gernu-etxola, pixi-tegi BN, txixa-tegi.

EVADIDO, *fugitivo, tránsito* = igesle, iesle, ies-egille, igeslari, igeskari, igeslari G, itzurle L, itzuri, ieskari, oil BN, ies-joale.

EVADIR 1. *evitar, eludir, esquivar* = itzuri BN, ies egin, txiri egin, baztertu, saiestu, aldera egin, aldagain egin, alderagin, alderatu, txulliatu, uxatu, astandu, atzeka egin, kendu AN. 2. *-se, fugarse, escaparse* = iges egin (c), eket egin B, ies egin, alde egin G, anka egin G, aizkatu ANG, itzuli joan ANG, inies egin ANB, ospa egin G, itzul egin, igesi egin, uxu egin B, itzuri ANG, izuri BN, lekutu BN, aidatu BG, iesi joan S, igesari eman G, lekua ustu B, anka-yokoa eroan B, zirku egin B; *evadiéndose, escapándose* = itzurka AN, igeska G, inieska B, igesik, iniesiz R, itzuli G, iesi (c), iniesi ANB, ies (c), ospa, ieska (c), igesa G, iesi G.

EVAGACION 1. *acc. de vagar* = aruntz-onuntz, arat-unat, onaraldi, orronaldi. 2.

815

distracción de la imaginación = barreialdi, zabarkeri, xorraldi, oarkabe, (gogo-)banataldi.

EVALUACION, *valuación, valoración* = ikertza AN, ikazta, ikertze BNR, taituze B, zenbatze, zenbaketa.

EVALUADOR = ikerle BNR, zenbatzaile, taituzaille, taxukari BN, sari-emaile.

EVALUAR, *valorar* = jo G, taitu B, ikertu, saritzatu BNS, zenbatu, ikertza egin, ikazta egin. V. *justipreciar*.

EVANGELIARIO = ebaingerutegi.

EVANGELICAMENTE = ebaingeru-arauz, berriion-arauz.

EVANGELICO, **CA** = ebaingeru-, ebaingeruko, ebaingeruzko, ebanjelozko.

EVANGELIO = Ebaingeru, Ebangeli, Berriion.

EVANGELISTA = ebaingelari, berriionlari, berriion-zale, berriion-ekarle.

EVANGELISTERO = ebaingeru-abetesle.

EVANGELIZACION = ebaingeruketa?

EVANGELIZADOR = berriion-zale, berriionlari, ebaingelari, berriion-ekarle.

EVANGELIZAR = Berriiona ekarri (zabaldtu, edatu, eraman, irakatsi).

EVAPORABLE = lurringarri, atragarri.

EVAPORACION, *disipación* = lurruntze, lurrunketa, aiztate.

EVAPORADO, *lígero* = arin (c), xanfarin, alze-jo.

EVAPORAR 1. *volatilizar* = lurrindu, airatu S, keztu. 2. *disipar, desaparecer* = airatu S, suntsitu L, mareatu L, ur-mariatu L, aizatu, ezdeustatu. 3. *-se, fugarse, desaparecer* = itzali L, suntsitu, itsutu B.

EVAPORATORIO, **RIA** = lurrin-arazle, lurrin-arazteko.

EVAPORIZAR, *vaporizar* = lurrindu, lurrindu-azi.

EVASION 1. V. *evasiva*. 2. *fuga, huida* = iges G, igeste G, iesgo L, iesi, ies-egite, itzure, aldegitte, itzal-egite, anka-yoko B, igespide, itzuli ANG, itzuraldi, itzurpen, ies-joaite.

EVASIVA, *escapatoria, subterfugio* = iges-bide, igespide, iespide, itzulpide (c), itzurpide, aterabide, irten-bide G, urtepide B, urtenbide B, itzurpen, inguru, ingurukeri, izbeste; *salir con evasivas* = izbeste egin AN.

EVASIVO, **VA** = ieskor, igespidetzko, iges-itzak = *palabras evasivas*).

EVASOR V. *evadido*.

EVENTO 1. *suceso imprevisto* = ustekabe, ez-uste. 2. *suceso, acontecimiento* = gertakari (c), gertatu G, jazo B, gertaera (c), gertari BG, jazoera B, gertaketa. 3. *caso posible, contingente, futuro* = etorkizun, gertakizun, izakizun; *a todo evento* = zer gerta ere.

EVENTRACION = sabel-eten.

EVENTUAL, *contingente, posible* = badaezpadako (c), baitezpadako ANL, badaezpadako, datiteken, agiko, noiztenkako, balitzeko; *emolumentos anejos* = erorki, etorki, gaiferako, eraskin, erantsi?

EVENTUALIDAD, *contingencia* = badaezpada, badaezpada, baitezpada, agi.

EVENTUALMENTE, *casualmente* = alabarrez ANG, ustekabez (c), ustegabeagan G, ezustean (c).

EVERSION, *destrucción, ruina, desolación* = ausabartze G, ondamen (c), ondatze G, ondatze B, ondatze BNR, ustete BN, sarraski (c), triskantza BN,

HAZ EVALUACION - EXACCION

sakail AN, soltsi AN, galmen G, gal-kuntza.

EVICION, *privación, despojo* = kentez, gabetze, murrizte L.

EVIDENCIA, *certidumbre manifiesta* = argi, agiri, nabaritasun; *poner en evidencia* = nabarendu (c), argi-argitan ipiñi.

EVIDENCIAR, *patentizar, ilustrar* = nabarendu (c), argiztu, ager-arazi, agerian ipiñi, agertarazi.

EVIDENTE, *patente, manifiesto, cierto* = nabari ANBN, agiri BG, ezagun (c), ezaun, argi-argi G, zagu ANL, begiela-ko, begierako, begien aurreko, agiriko G, zabal (c); *es evidente, está claro* = ageri da, ezagun da, argi dago, ikusmeanean dago L, agirian dago G.

EVIDENTEMENTE = argiro, garbiro, jakina, ezif-uka, igarrian B, zearren S.

EVITABLE, *aludible* = itzurgarri, baztergarri, uxagarri, txullagarri, eragozgarri.

EVITACION = aldegitte, iges-egite.

EVITAR 1. *eludir, declinar* = galerazi, alderatu, ald-eragin, baztertu, uxatu, txulliatu, aldendu, astandu, 'ri txiri egin, itzuri, oildu. 2. *huir de, apartarse de, escaparse de* = alde egin, 'ri iges egin, ies joan, alde bat utzi, aldendu, saiestu.

EVITERNO, **NA** = amai-gabe, azken-gabe, amaige.

EVO, *duración sin fin* = aldi oro, amaigetasun.

EVOCABLE = oroigarri.

EVOCACION, *recuerdo* = oroit-arazte, gogor-arazte.

EVOCADOR = deitzaile, oroitzaile, oroit-arazle.

EVOCAR 1. *llamar a los espíritus* = illak aitu, illai dei egin, illak agert-erazi. 2. *recordar* = oroit-arazi, gogora eman, bururatu, gogoratu, gomutaratu, gogor-erazi ANG, gogorazi G.

EVOLUCION 1. *desarrollo* = bilbe S, bilbakuntza. 2. *cambio, mudanza* = aldaketa, aldakera, aldaera, aldakuntza. 3. *proceso, progreso* = bide, aurrerabide. 4. *movimiento, manobra* = ibilketa, mugiera, joan-etorriak, aruntz-onuntzak.

EVOLUCIONAR 1. *desenvolverse, desarrollarse* = bilbatu, azkortu, zabaldu (c), aunditu (c), geltu (c), garatu. 2. *cambiar* = aldatu (c), besteratu BG, bestetu BG, bestelakotu. 3. *manipular, hacer evoluciones* = joan-etorriak egin, gora-beraka ibilli, arat-unatak egin, ibilkatu.

EVOLUCIONISMO, *darwinismo* = darbin-keri.

EVOLUCIONISTA = darbindar, darbin-zale.

EVOLUTIVO, **VA** = alda-erako evolutibo = alda-bide, aldakera.

EVONIMO, *bonetero (Bot.)* = zapatari-eguz.

EVULSION, *extirpación* = erauzte, erauzpen, ateratze, kentez.

EX-, *que fue, antiguo, veterano* = -izana (c), oi (c), -ondo (c), -kondo; *el ex-rey* = errege-izana, errege-oia, errege-ondo, antzina-errege.

EX ABRUPTO 1. *arreatadamente* = batbatean, bat-batetan, bapatetan, tarrapatata (c), arrapaladan (c), oldiarrean. 2. *salida de tono, descomedimiento* = zakarkeri, oieskeri, nabarmenkeri, zakarkeri.

EXACCION 1. *acc. de erigir* = eman-

<http://zientzia.net/artikuluak/darwinkeria/>

1965

DICCIONAR
CASTELLANO-V

MUGIC

EVOLUCION 1. *desarrollo* = bilbe S, bilbakuntza. 2. *cambio, mudanza* = alda-keta, aldakera, aldaera, aldakuntza. 3. *proceso, progreso* = bide, aurrerabide. 4. *movimiento, maniobra* = ibilketa, mugiera, joan-etorriak, aruntz-onuntzak.

EVOLUCIONAR 1. *desenvolverse, desarrollarse* = bilbatu, azkortu, zabaldu (c), aunditu (c), geitu (c), garatu. 2. *cambiar* = aldatu (c), besteratu BG, bestetu BG, bestelakotu. 3. *maniobrar, hacer evoluciones* = joan-etorriak egin, gora-beraka ibilli, arat-unatak egin, ibilkatu.

EVOLUCIONISMO, *darwinismo* = darbin-keri.

EVOLUCIONISTA = darbindar, darbinzale.

EVOLUTIVO, **VA** = alda-; *proceso evolutivo* = alda-bide, aldakera.

sari eman G, lekua ustu B, anka-yokoa eroan B, zirku egin B; *evadiéndose, escapándose* = itzurka AN, igeska G, ifeska B, igesik, ifesiz R, itzuli G, iesi (c), ifesi ANB, ies (c), ospa, ieska (c), iga...

EVAGACION 1. acc. de *vaguar* = aruntz-onuntz, arat-unat, onaraldi, orronaldi. 2.

EVENTUALMENTE, *casualmente* = alabearrez ANG, ustekabez (c), ustegabeen G, ezustean (c).

EVERSION, *destrucción, ruina, desolación* = ausabartza G, ondamen (c), ondat...

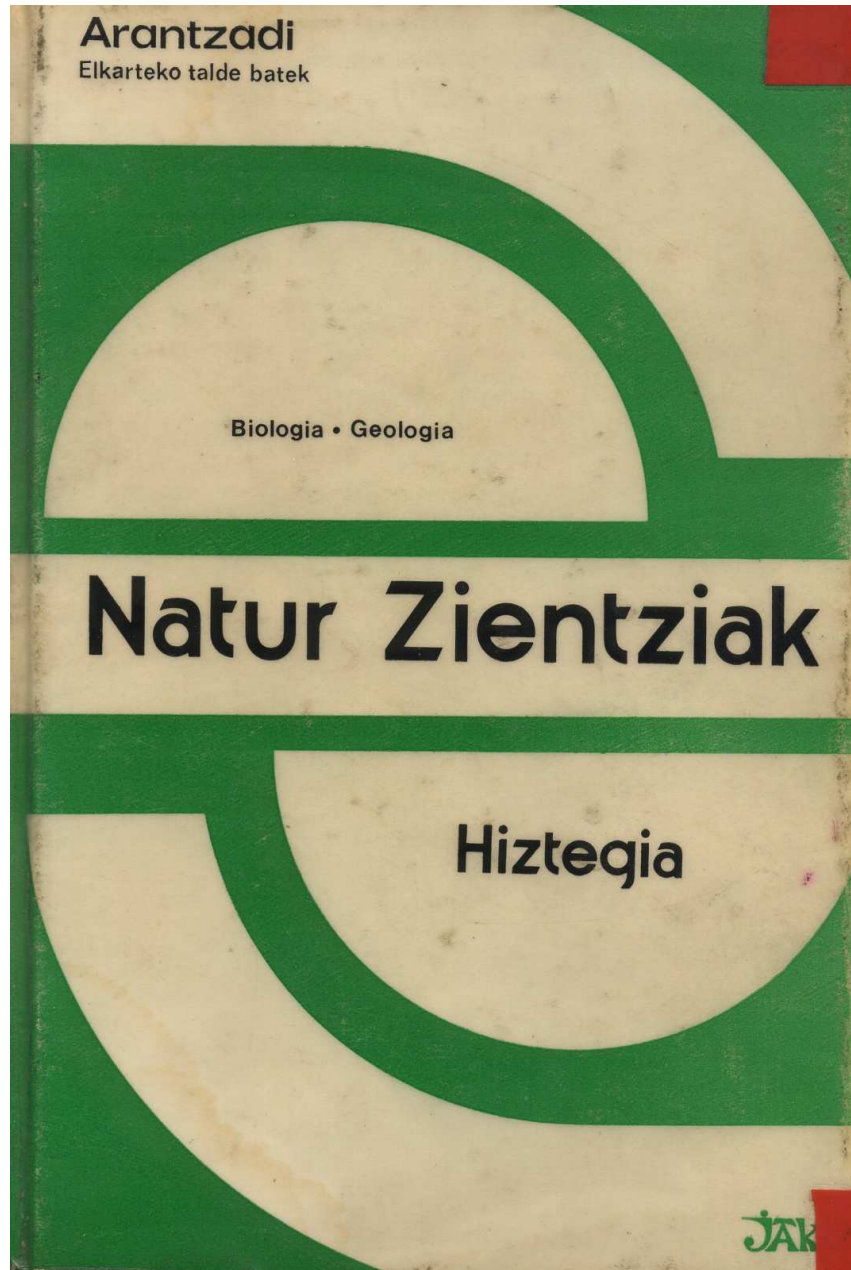
uste BN, sarraski (c), triskantzua BG,

EX ABRUPTO 1. *irrebidamente* = sabbatean, bat-batetan, bapatetan, tarrapat...

taka (c), arrapaladan (c), oldarrean. 2. *salida de tono, descomedimiento* = zakakeri, oieskeri, nabarmenkeri, zakak...

EVACACION 1. acc. de *erigir* = eman

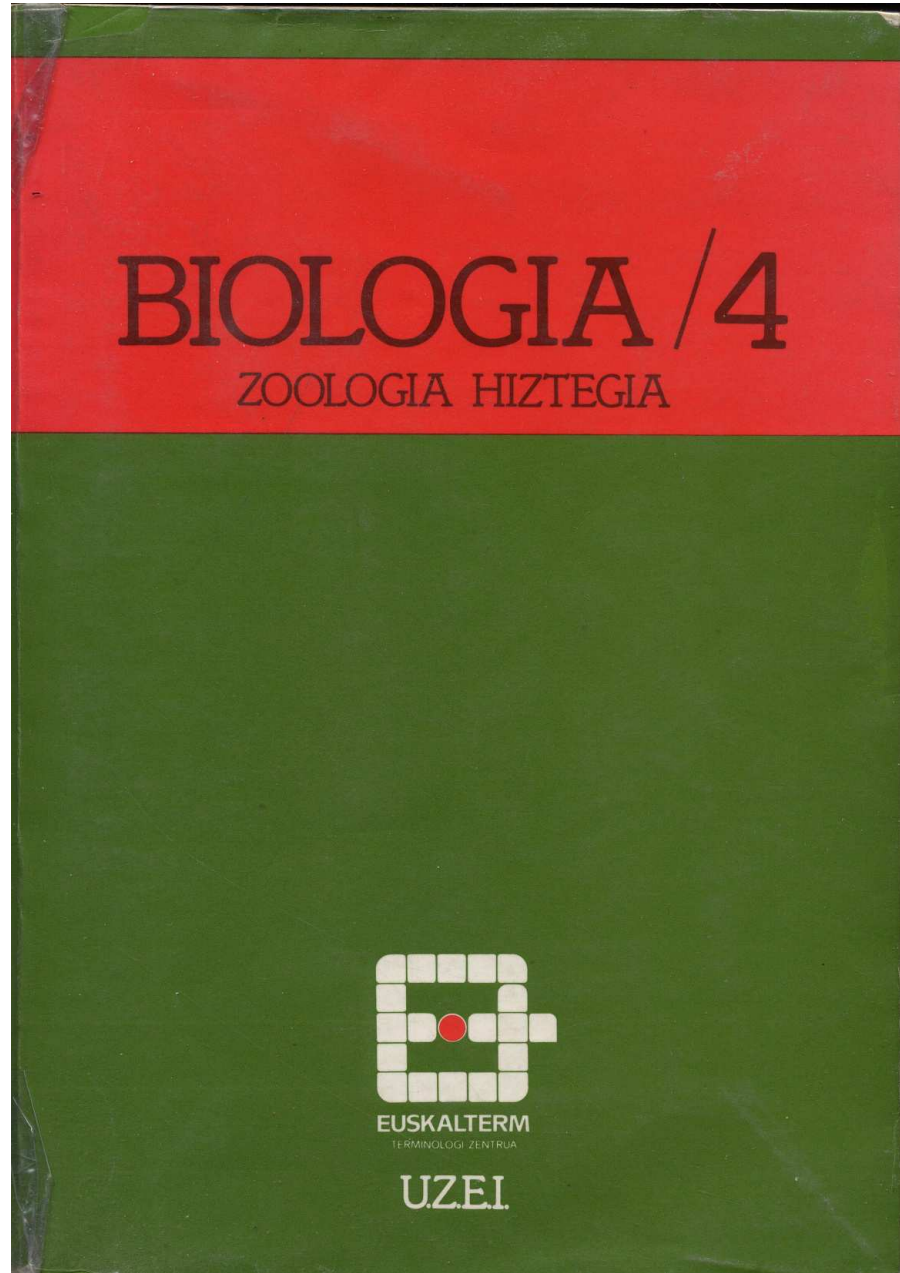
<http://zientzia.net/artikuluak/darwinkeria/>

1976

→ **ehundaka eta ehundaka hitz erdaratikoak onartu dira**

→ → **erdaratiko hitza gorde eta erabili dugu, euskarazkoa argitzaile bezala jarritz**

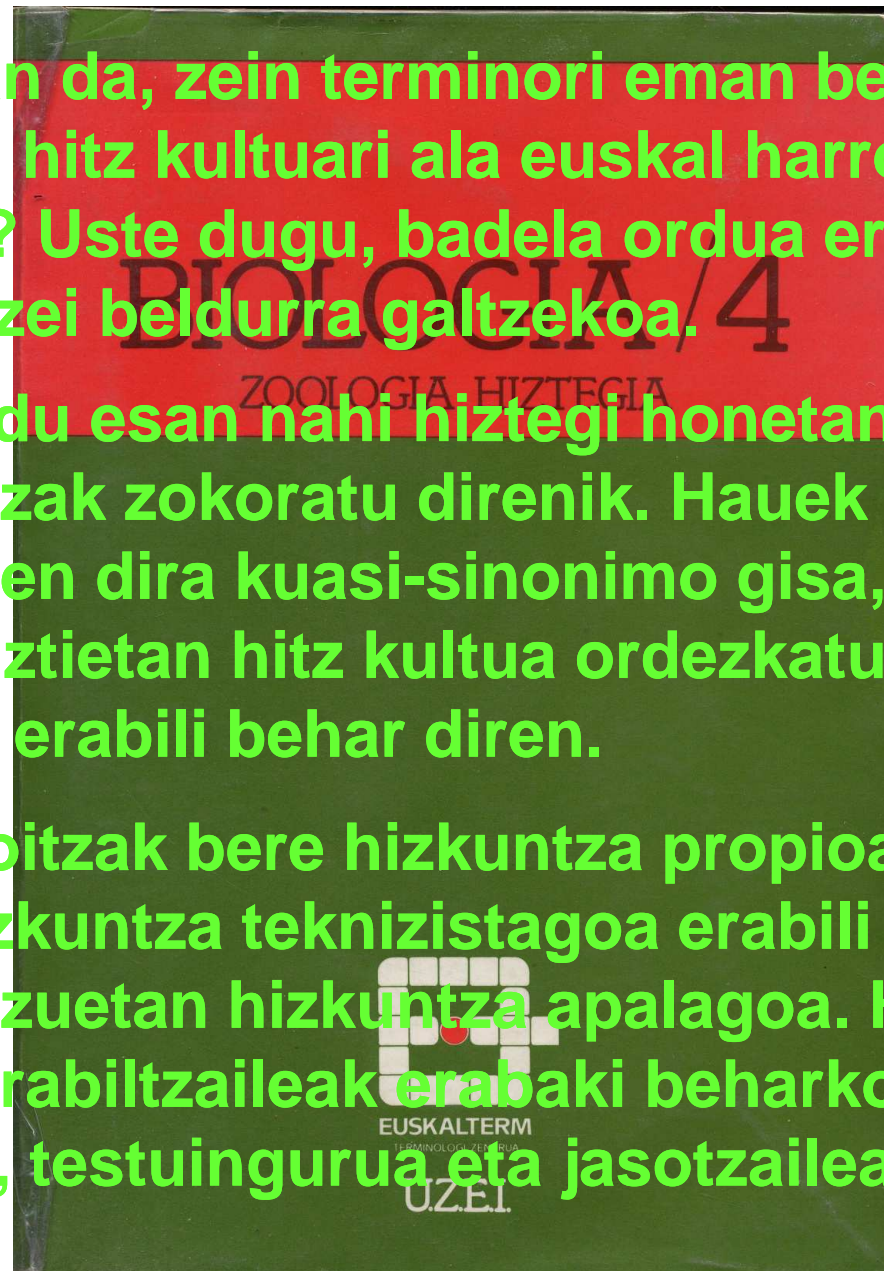
1988

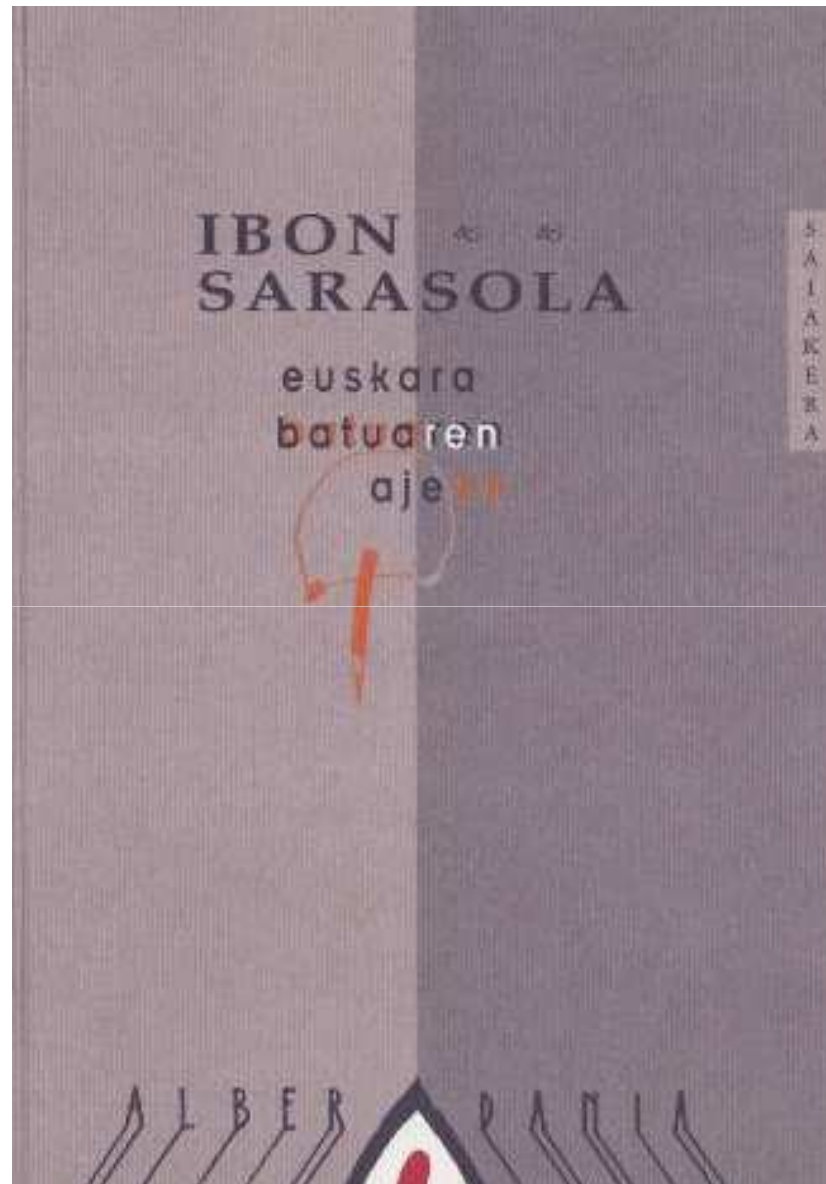
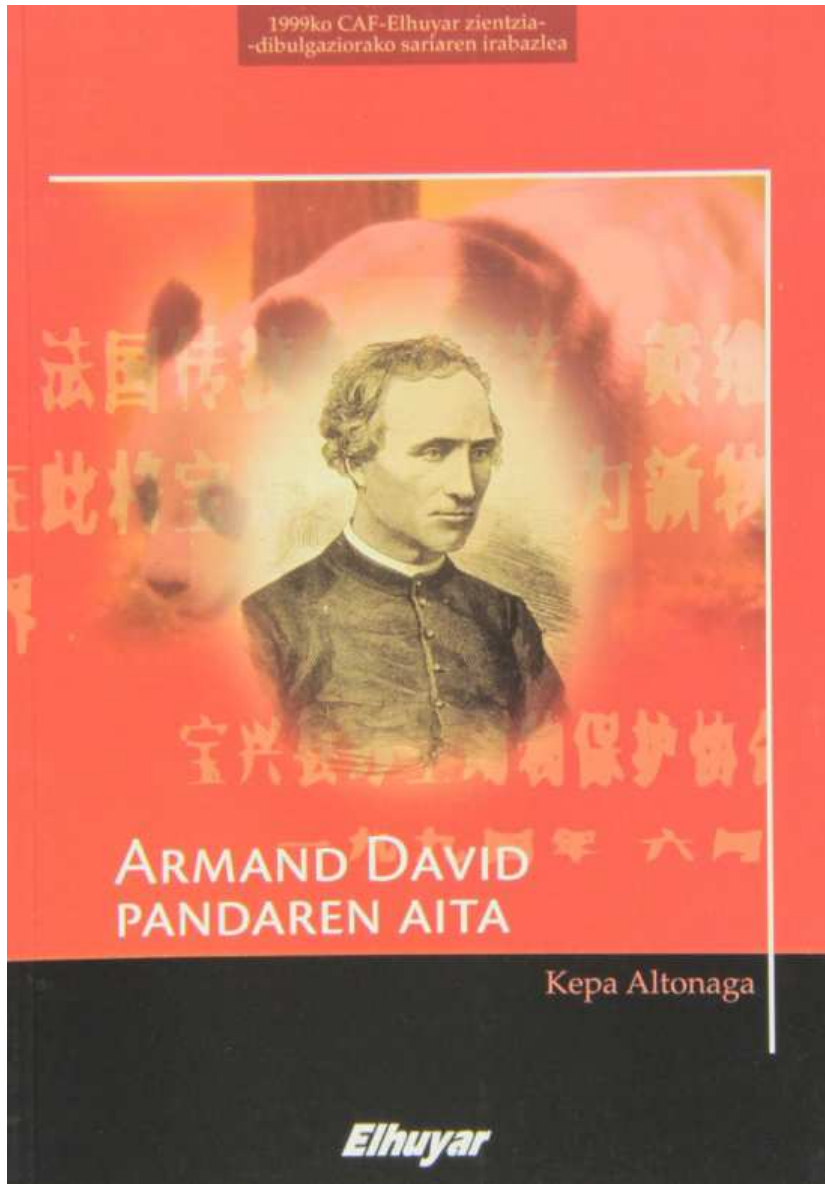
→ kontua izan da, zein terminori eman behar zitzaion lehentasuna: hitz kultuari ala euskal harrobitik hartutakoari? Uste dugu, badela ordua erro kultuez eratutako hitzei beldurra galtzekoa.

→ horrek ez du esan nahi hiztegi honetan euskal harrobiko hitzak zokoratu direnik. Hauek “halaber” batekin ematen dira kuasi-sinonimo gisa, ezin bait dute kasu guztietan hitz kultua ordezkatu. Arazoa da noiz eta nola erabili behar diren.

1988

→ maila bakoitzak bere hizkuntza propioa behar du: batzuetan hizkuntza teknizistagoa erabili beharko da eta beste batzuetan hizkuntza apalagoa. Hori hiztegiaren erabiltzaileak erabaki beharko du, kasuan kasu, testuingurua eta jasotzailea kontutan hartuz.

1999ko CAF-Elhuyar zientzia-
-dibulgaziorako sarjaren irabazlea

duko hizkuntza gutxitan. Proposatuko ote digate, non dela eta, sailari *maderena* deitzea?

Karniboro ez da inondik ere nazioartekoa, eta gure artean kontrakoa esan bada ere, alemanez, *karnivor*-en estatusa, zientzian batez ere, oso badaezpadakoa da. Bestela ere, germaniar eta eslabiarrak hizkuntzetan ez dago *karniboro*-ren arrastorik; denetan *haragijale*-ren ordaina erabiltzen da, jakintza arloan eta bestetan.

Bestalde, ez dut uste euskaldun batentzat *haragijale*, erdaldun batentzat *carnívoro* baino "gardenagoa" denik³⁷, hots, ezin da gehiago harritu euskalduna patatak jaten dituen haragijaleak daudela jakitean, erdalduna zenbait *carnívoro*-k beste horrenbeste egiten dutela enteratzen denean baino. Bi hitzetan esateko, azken batean, hau besterik ez da gertatzen kontu honetan: *esne desnataturaren sindrome*-aren beste kasu baten aurrean gaudela.

Elhuyar

1996

Haragijale,
okelajale
Belarjale
Orojale
Bertako
Burugabe
Urredun
Urdun
Eraztundun
Ubeldura
Sahiespe
Intsektujale

Arrainjale, iktiofago
Saprofago, usteljale
DICCIONARIO
Alejale, garaujale, graniboro
EUSKARA-CASTELLANO / CASTELLANO-EUSKARA
Gizajale, antropofago, kanibal
Oskoldun, krustazeo
Eztendun, himenoptero
Errule, obiparo
Erremin, bihotzerre, piroso
Sukar, pirexia
Metatartso, oinorrazi
HIZTEGIA
Sexagesimal, hirurogeikako, hirurogeitar
EUSKARA-GAZTELANIA / GAZTELANIA-EUSKARA
Tetrapodo, koadrupedo, lauhankako
Adorez 7

1996

Hipostasi

Heliofilo

Hidrofilo

hiru mila

→Indefinizio etsigarria

→Anbiguotasun gogaikarria

→Ausarkeria suizida

1996

© Zaldi Ero

→Lexiko guztia deskolokatuta daukagu
→Auzia ahul eta motz planteatzen da

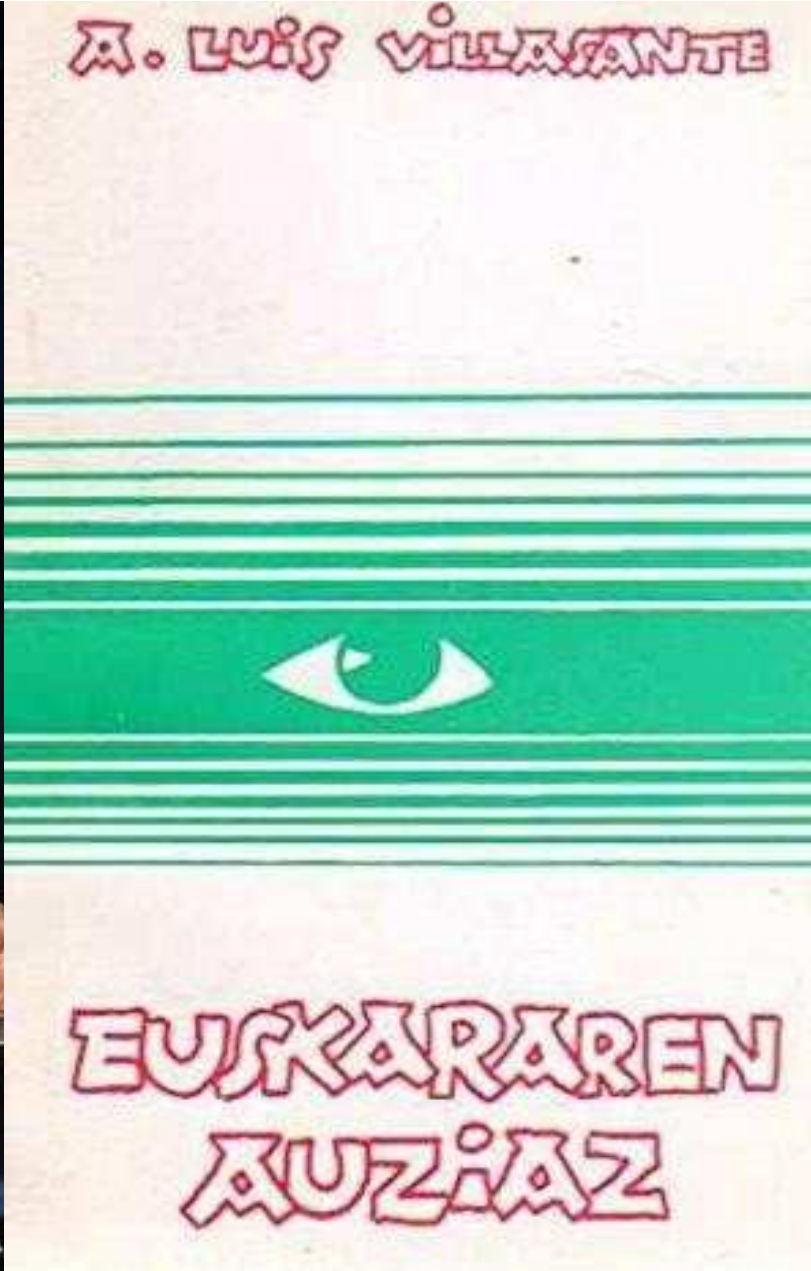
1996

© Zaldi Ero

**ZEHAZTASUN-FALTA
TERMINOLOGIKOA**

**ZEHAZTASUN-FALTA
KONTZEPTUALA**

DA

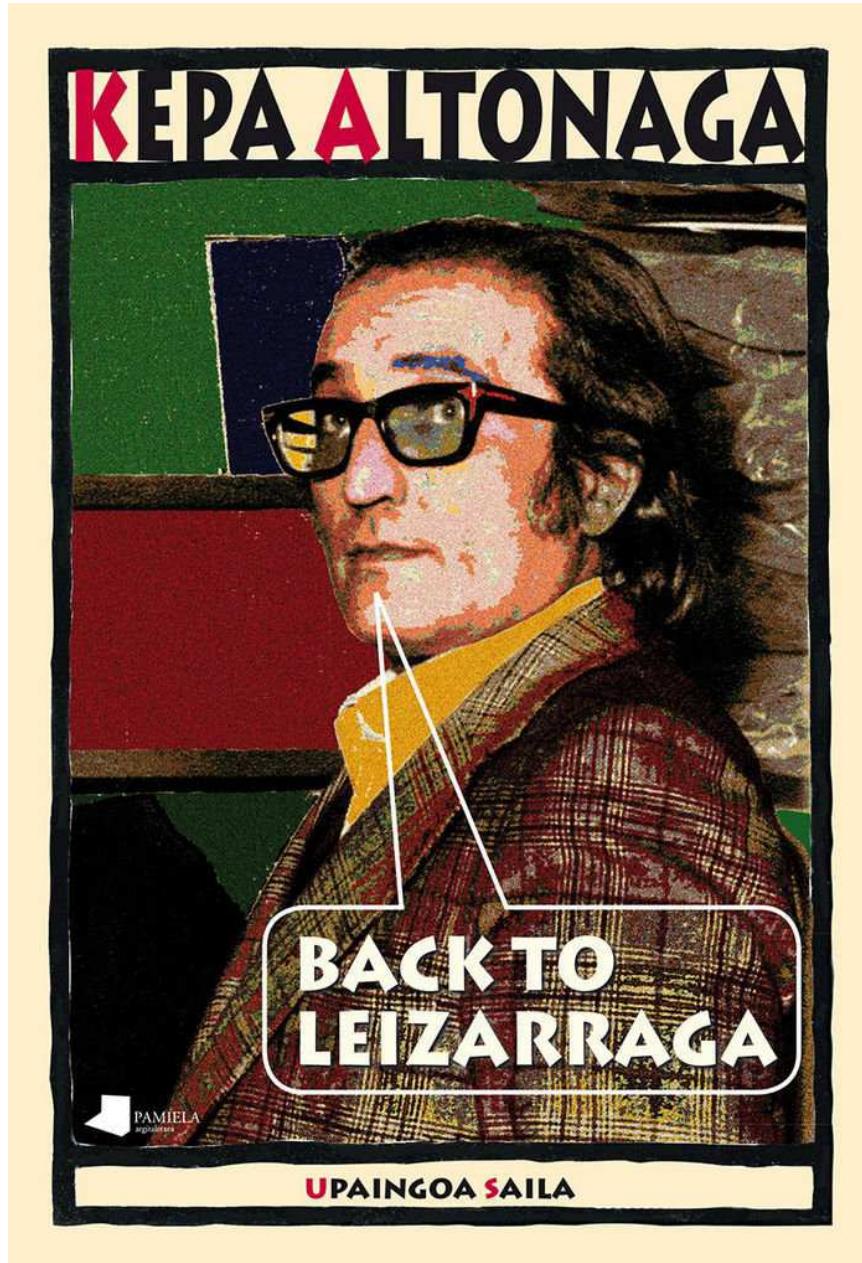

...zinki eta finki
esperatzen dugu
(akaso euskara
unibertsitateen
paret artean
murgilduko denean)
etorkizuneko
generazioek derrigor
itzuli beharko dutela
back to Leizarraga

1973

2015

**Hegaldi
transozeanikoak**

**Hegaldi
domestikoak**

**prosa
Leizarragatarra**

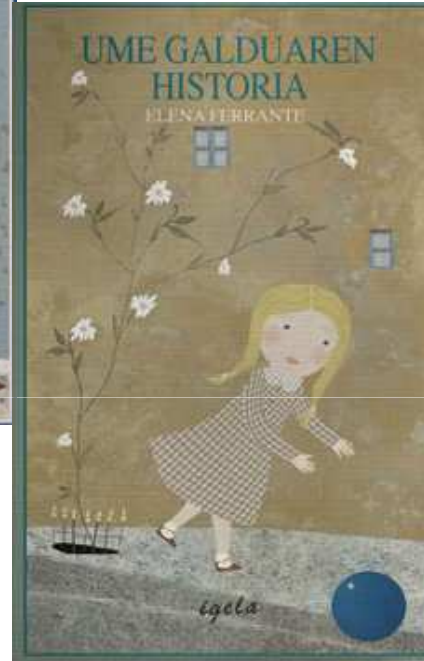
berria

Osteguna, 2018ko maiatzaren 3a
www.berria.eus

Zokilixnt
© Olariagak

498 or.
4 anaforiko

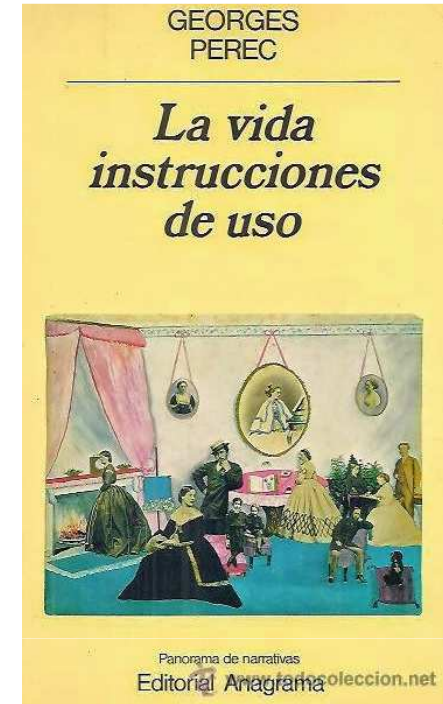
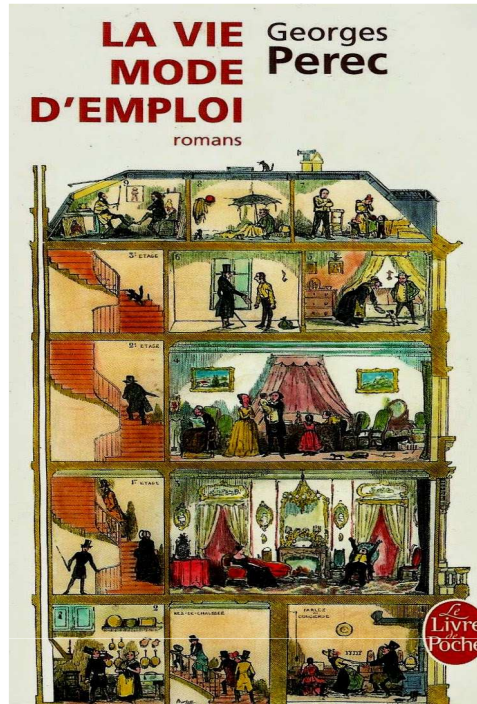
685 or.
4 anaforiko

588 or.
3 anaforiko

693 or.
1 anaforiko

La Disparition est un roman en lipogramme écrit par Georges Perec publié en 1969. Son originalité est que, sur ses 300 pages, **il ne comporte pas une seule fois la lettre e** (lettre la plus utilisée dans la langue française).

Les Revenentes est un récit de Georges Perec publié en 1972. Ce texte est un monovocalisme en e, c'est-à-dire qu'il est écrit en **n'utilisant que la lettre e comme voyelle**. *Les Revenentes* fut publié trois ans après son antithèse *La Disparition*, roman lipogrammatique qui proscrivait l'usage de la lettre e.

Convict 13
(1920)

Euskal idazleok gaizki idazten dugula esatea zilegi iruditzen zait, gure hizkera pobrea eta indarrik gabekoa dela esatea ere bai; jasoegia dela, ez.

Idazleon filologo-senaz
(Berria, 2017-03-23)

Juan Luis Zabala

...**analfabetismoa** dago, nire ustez, topiko horri lotutako okerreko iritziaren oinarrian: euskaldun gehienok nahiko ondo alfabetatuta gaude erdaraz, batzuk gaztelaniaz, besteak frantsesez, oso gutxi bietan; baina euskarazko batez besteko alfabetizazio maila oso baxua da... Horregatik, euskarazko liburuari erdarazkoari baino errazagoa izatea eskatzen zaio; zehatzago esanda: erdarazko zein euskarazko liburuei eskatzen zaie, antzeko gisan, errazak izateko, baina erraztasun maila berbera lortzeko erdarazkoak baino maila apalagoa behar du, ezinbestean, euskarazkoak, ondo alfabetatu gabeko irakurlearentzat edozer baita zailtasun eta oztopo. Zilegi da, jakina,

hiztegia begiratu beharrik gabe irakurri nahi izatea, logikoa eta ulergarria; baina, bizi garen egoera diglosikoan, euskarazko irakurlearen buruko hiztegia, kanpoko kontsultaren beharrik ez duena, mugatuagoa izaten da erdarazko irakurlearena baino; eta hiztegiarekin gertatzen dena gertatzen da sintaxiarekin eta hizkuntzaren gainerako baliabideekin ere. Zango laburrak ez du sasi askorik behar trabatuta geratzeko. Hortik sortu da, nire ustez, egiatik horren gutxi duen topiko hori, euskal idazle filologo-senak itsutuena.

EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEA

**EUSKAL LERROETAKO IKASLEEN
 EUSKARA-MAILAREN LAUGARREN NEURKETA**

F EREDUA

1996KO MARTXOA

IRAKUR ITZAZU OHARRAK

1. Konproba ezazu azterketa honek 9 orri dituela eta orriak ordena zuzenean daudela.
2. Gogoan izan azterketa honek 50 minutu iraungo duela.
3. Erantzuten hasi aurretik bete ezazu aparteko erantzun-orriko B atala.
4. Galdera bakoitzean erantzun **egokiena** aukeratu eta erantzun-orrian kasuan kasuko koadrotxo arkatzez markatu: erantzun bakarra onartuko da.
5. Erantzun zuzen bakoitzeko puntu bana emango zaizu.
6. Erantzun okerrengatik ez zaizu punturik kenduko.

IKASLEEN FROGA - BILAKAERA

IKASTETXEA	96/97					95/96					94/95					93/94					92/93				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Farmazia	40	22	55	13	33	45	24	53	14	31	18	12	67	7	40	24	17	71	10	42	---	---	---	---	---
Dietetika	22	4	18	2	11	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Filologia	---	---	---	---	---	165	124	75	74	45	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ingeles Filologia	28	12	43	7	26	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Euskal Filologia	41	23	56	14	34	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Historia	42	19	45	11	27	75	33	44	20	27	---	---	---	---	---	17	12	71	7	41	---	---	---	---	---
Geografia	35	7	20	4	12	23	7	30	4	17	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
OHoko Irakasleen U.E.	---	---	---	---	---	187	77	41	46	25	128	54	42	32	25	68	35	51	21	31	---	---	---	---	---
Heziketa Fisikoa	54	29	54	17	32	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Haur Hezkuntza	68	22	32	13	19	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ind. Ing. Tek.-Ga	36	11	31	7	18	41	23	56	14	34	26	11	42	7	25	34	27	79	16	47	---	---	---	---	---
Kimika-Do	123	59	48	35	29	53	44	83	26	49	139	92	66	55	40	64	32	50	19	30	---	---	---	---	---
Zuzenbidea	88	35	40	21	24	126	81	64	49	39	185	113	61	68	37	81	41	51	25	31	---	---	---	---	---
Informatika	118	64	54	38	33	114	65	57	39	34	110	68	62	41	37	57	37	65	22	39	---	---	---	---	---
Filosofia	17	8	47	5	28	7	4	57	2	29	14	7	50	4	30	8	6	75	4	50	---	---	---	---	---
Pedagogia	21	11	52	7	31	117	80	68	48	41	112	53	47	32	28	59	36	61	22	37	---	---	---	---	---
Gizarte Hezkuntza	18	9	50	5	30	22	16	73	8	36	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Psikologia	71	33	46	20	28	89	56	63	34	38	110	60	55	36	33	69	34	49	20	29	---	---	---	---	---
Aitekurturako G.E.T.	44	35	80	21	48	33	27	82	16	48	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Enpresa Ikasketak-Do	128	63	49	38	30	177	123	69	74	42	263	195	74	117	44	58	37	64	22	37	---	---	---	---	---
Erizaintzako U.E.	21	16	76	10	46	32	23	72	14	44	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
OHoko Irakasleen U.E.	---	---	---	---	---	223	113	51	68	30	169	89	53	52	32	42	20	48	12	29	---	---	---	---	---
Haur Hezkuntza	162	59	36	35	22	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Hezkuntza Berezia	23	14	61	8	37	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Lehen Hezkuntza	101	37	37	22	22	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Atzerriko Hizkuntza	36	20	56	12	33	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ind. Ing. Tek.-Do	272	119	44	71	26	263	177	67	106	40	220	147	67	88	40	46	28	61	17	37	---	---	---	---	---
Biologia	182	102	56	61	34	182	121	66	73	40	149	90	60	54	36	49	25	51	15	31	74	41	55	25	34
Fisika	84	39	46	23	28	65	37	57	22	34	95	53	56	32	34	39	21	54	13	33	---	---	---	---	---
Matematika	24	14	58	8	35	17	11	65	7	41	22	15	68	9	41	23	11	48	7	30	---	---	---	---	---
Geologia	54	25	46	15	28	35	16	46	10	29	70	26	37	15	22	---	---	---	---	---	17	6	35	4	24
Kimika	55	17	31	10	19	104	51	49	31	29	78	27	35	10	21	58	15	26	9	16	28	12	43	7	25
Arte Ederrak	71	38	54	23	32	62	39	63	23	37	10	7	70	4	42	54	17	31	10	57	75	36	48	22	29
Ekonomia	75	24	32	14	19	148	76	51	46	31	---	---	---	---	---	68	23	34	14	21	24	18	75	11	46
Enpresa	228	107	47	64	28	193	114	59	68	35	---	---	---	---	---	92	40	43	24	26	70	45	64	27	39
Informazio Z. (P.Z.)	47	20	43	12	26	45	26	58	16	36	178	98	55	59	33	59	37	63	22	37	52	40	77	24	46
Politika + Soziologia	---	---	---	---	---	6	3	50	2	33	85	40	47	24	28	35	18	51	11	31	68	33	49	20	29
Politika Z. (P.Z.)	11	4	36	2	22	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Soziologia (P.Z.)	6	3	50	2	30	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ikusentzateko Kom.	22	8	36	5	22	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Politika eta Adm. Z.	31	20	65	12	39	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ikus-ent.+Publ.+Harr. P.	126	77	61	46	37	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Medikuntza	37	21	57	13	35	85	68	80	41	48	---	---	---	---	---	26	22	85	13	50	14	8	57	5	36
Ind. Ing. G.E.T.	129	51	40	31	24	130	76	58	46	35	114	80	70	48	42	31	15	48	9	29	---	---	---	---	---
Enpresa Ikasketak-Bi	24	7	29	4	17	86	40	47	24	28	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Erizaintzako U.E.	10	6	60	4	36	---	---	---	---	---	---	32	21	66	13	40	---	---	---	---	---	---	---	---	---
OHoko Irakasleen U.E.	---	---	---	---	---	152	49	32	29	19	169	69	41	41	25	43	19	44	11	26	---	---	---	---	---
Musika Hezkuntza	39	17	44	10	26	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Atzeritar Hizkuntza	5	2	40	1	24	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Lehen Hezkuntza	28	3	11	2	6	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Haur Hezkuntza	19	11	58	7	35	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Gizarte Hezkuntza	18	2	11	1	7	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Lan Harremanak	75	23	31	14	18	109	48	44	29	27	90	39	43	23	26	36	15	42	9	25	---	---	---	---	---
Ind. Ing. Tek. - Bi	26	9	35	5	21	72	31	43	19	26	107	49	46	29	28	51	22	43	13	25	---	---	---	---	---
Meatzte Ing. Tekn. U.E.	8	3	38	2	23	13	5	38	3	23	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
GUZTIRA	3043	1384	45	827	27	3296	1908	58	1145	35	2693	1515	56	909	34	1329	683	51	410	31	422	239	57	145	34

	96/97					95/96					94/95					93/94					92/93				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
GUZTIRA	3043	1384	45	827	27	3296	1908	58	1145	35	2693	1515	56	909	34	1329	663	51	410	31	422	239	57	145	34

- 1.- Frograra aurkeztuak
- 2.- Froga gainditu zutenen kopurua
- 3.- Froga gainditu zutenen %a
- 4.- EGA gaindituko lukeenen kopurua
- 5.- EGA gaindituko lukeenen %a

5. PROPOSAMENAK

Aurreko atalburuetan azaldu diren oharrak eta emaitzak ikusirik, honako ohar-proposamen hauek egiten ditu Euskara Zerbitzu honek:

- a) Aurtengo datu-jasoketa problematikoagoa izan da, iazkoarekin konparaturik. Urtez urte datu baliagarriak eskuratu nahi badira, azterketaren mamikuntza estuki kontrolatu beharko da.
- b) Aurreko urteetan ikusiabartzen zen joera berretsi egin da aurten ere, aldaketarik gabe: EHUko euskarazko ikasle askoren euskara-maila (neurketa-tresnaren murriztapen guztiak kontuan izanik ere) aukeran apalegia dela dirudi ikasketak euskaraz normaltasun osoz burutu ahal izateko;
- c) Era honetako neurketak errepikatzea merezi du: horrela, piskanaka, datu-sorta osoagoak bilduko dira urteetan zeharko joerak ikusi ahal izateko;
- d) Ikasle-multzo jakinen azterketa zorrotzagoak egin litzake Unibertsitateak: azterketa gainditu ez dutenen artean, adibidez, ikasketetan zer-nolako hizkuntz arazoak agertzen zaizkien aztertuz, gero konponbideak eskaintzeko.

b) Aurreko urteetan ikusiabartzen zen joera berretsi egin da aurten ere, aldaketarik gabe: EHUko euskarazko ikasle askoren euskara-maila (neurketa-tresnaren murriztapen guztiak kontuan izanik ere) aukeran apalegia dela dirudi ikasketak euskaraz normaltasun osoz burutu ahal izateko;

c) Era honetako neurketak errepikatzea merezi du: horrela, piskanaka, datu-sorta osoagoak bilduko dira urteetan zeharko joerak ikusi ahal izateko;

Iruneko kartzela atarian antolatutako protesta bat: artxiboko irudia. IRIGO URIZ / FORU

70 urtez gorako presoak eta gaixoak jarri ditu Madrilek hurbiltzeko listan lehenak

Espainiako presidentek modu ez-ofizialean azaldu du asmoa, baina xehetasunik gehiago eman gabe • Espetxe politika aldatzeko habesa eskatu dio Sanchezek parlamentuari: PPK «traingarrizat» jo du

EUSKAL HERRIA • 6-7

Zeure burua ez ikustearen zigorra

Andrea Momoitio IRITZIA • 22

LGTBI Komunitatearen Nazioarteko Eguna
Aldarrikapenak, ospakizunen gainera
OEHIGARRI BEREZIA

Deskontu sarea
KATALOGOA

Hamalau urteko ikasleen %45 ez dira lortzen ari beharrezko euskara maila

Adituen lantalde bat sortuko du Jaurlaritzak, Araba, Bizkai eta Gipuzkoako ebaluazio diagnostikoaren arabera «moieldu» egin baita euskalduntzea eskoletan • Desberdintasun sozialen ondorioak ere agerian jarri ditu

EUSKAL HERRIA • 10-11

Auzitegi Gorenak berretsi egin du independentista katalanen aurkako matxinada salaketa

MUNDUA • 20

MUNDUIKO KOPA

Lehen kanporaketan erori da Alemania

2	Hego Korea
0	Alemania
0	Mexiko
3	Suedia
0	Serbia
2	Brasil
2	Suitza
2	Costa Rica

KIROLA • 27-29

«Genero gatazkak zeharkatzen du euskal literatura garaikide guztia, identifikatzea kostatu arren»

IRATXERETOLAZA

Literatura ikerlaria

KULTURA • 33

Euskararen lurralde guztiak ezagutzeko abentura gaztea

BIZI GIRO • 42-43

TATIANA CLOUTHIER

LOPEZ OBRADORREN KANPAINABURUA

«Narkotrafikoaren aurkako gerrak ez du funtzionatzen. Gerratik bakera egin nahi dugu»

HARIAN • 2-5

FORU

berria

Auzitegi Gorenak berretsi egin du independentista katalanen aurkako matxinada salaketa

MUNDUA • 20

MUNDUIKO KOPA

Lehen kanporaketan

Hamalau urteko ikasleen %45 ez dira lortzen ari beharrezko euskara maila

Adituen lantalde bat sortuko du Jauralaritzak, Araba, Bizkai eta Gipuzkoako ebaluazio diagnostikoaren arabera «moteldu» egin baita euskalduntzea eskoletan • Desberdintasun sozialen ondorioak ere agerian jarri ditu

EUSKAL HERRIA • 10-11

Amerikarrek gaitago emari gabe • Espetxe jantokia sinatzen duen ministroak eskatu dio Sanchezek parlamentuari: PPK «iraingarrizat» jo du

EUSKAL HERRIA • 6-7

Zeure burua ez ikustearen zigorra

Andrea Momoitio IRITZIA • 22

LGTBI Komunitatearen Nazioarteko Eguna

Aldarrikapenak, ospakizunen gainera

OHIGARRI BEREZIA

Deskontu sarea

KATALOGOA

Hamalau urteko ikasleen %45 ez dira lortzen ari beharrezko euskara maila

Adituen lantalde bat sortuko du Jauralaritzak, Araba, Bizkai eta Gipuzkoako ebaluazio diagnostikoaren arabera «moteldu» egin baita euskalduntzea eskoletan • Desberdintasun sozialen ondorioak ere agerian jarri ditu

EUSKAL HERRIA • 10-11

LOPEZ OBRADORREN KANPAINABURUA

«Narkotrafikoaren aurkako gerrak ez du funtzionatzen. Gerratik bakera egin nahi dugu»

HARIAN • 2-5

PORES

EZTABAIDARAKO OHAR BATZUK

1. «Tunel baten moukua ta herriyakiko komunikaziyo gutxikin. Holaxe definittu dezu zure azken 35 urtetako demboa, ta tendentzi ezberdiñ hoyen arrazoia ulertzeko elkarrizketa bat proposatzeiguzu. Baserri baten hazitako (kale)umia naiz ta sekula ezittut parkiak gustoko izan. Lepoaño aspertze nitzan, baño bazeon dibertsio konkretu bat ikearri gustatze zitzatena: suge formako toboganak. Goitik zeññ betik burua sartu ta barruan ezer ikuste etzian hoyetakuak. Asko gustatze zitzaxkiten, zoze esan ta ekua itte zulako, ta beste aldetik norbait eonezkeo erantzuna jasotze zalako. Eskuartea allau zakuna letzen hasi naizenian-e hoixe bea sentiu det, toboganan alde batian naola ni, ta bestaldian zaudela zu. Ez gea 'ikusten', baño zure ahotsa oso gertu sentitzea.» (OA)

2. Josebaren oharra:

Felipe Alaña deitzen zen nire laguna, Durangoko Matarokoa, otxandiarra familiaz. Ni *Sexto*, batxilerrean, eta bera *COU* egiten ibiliko zen kultura aste hura antolatu genuenean. 1978an desagertu zela uste dut. Iparraldean egon zen, baina ez dut uste zenik ez milia, ez polimilia, ez komando autonomoetakoa. Ez dakit nora joan zen gero, urrunen batera akaso, berari buruz galdetu dudanean ere inork ere ez baitit argibiderik eman egundo. Harik eta oraintxe, liburu hau prestatzen ari naizela, abisatu didaten arte haren errautsak Bakio aldeko itsasbaterrean haizetaratu dituztela.

3. «Bertsolaritzak, garaikide izatera heldu bada, euskal jendarteari bizitzeko eta munduan azaltzeko forma bat, irudi bat, hau da, estetika bat eman izan digulako da. Horrek kontzientzia sortzen du eta gure identitate aldakorrarekin mundura azaltzeko ahalduntzen du euskalduna. Horregatik uste dut sormenak politikaren aurretik joan behar duela eta analisi eta garrantzi handiagoa behar duela.» (II)

JOSEBA SARRIONANDIA

1. «Tunel baten moukua ta herriyakiko komunikaziyo gutxikin. Holaxe defninttu dezu zure azken 35 urtetako demboa»

1. «Tunel baten moukua ta herriyakiko komunikaziyo gutxikin. Holaxe defninttu dezu zure azken 35 urtetako demboa, ta tendentzi ezberdiñ hoyen arrazoia ulertzeko elkarrizketa bat proposatzeiguzu. Baserri baten hazitako (kale)umia naiz ta sekula eztittut parkiak gustoko izan. Lepoaño aspertze nitzan, baño bazeon dibertsiyo konkretu bat ikearri gustatze zitzatena: suge formako toboganak. Goitik zeññ betik burua sartu ta barruan ezer ikuste etzian hoyetakuak. Asko gustatze zitzaxkiten, zoze esan ta ekua itte zulako, ta beste aldetik norbait eonezkeo erantzuna jasotze zalako. Eskuarte allau zakuna letzen hasi naizenian-e hoixe bea sentiu det, toboganan alde batian naola ni, ta bestaldian zaudela zu. Ez gea 'ikusten', baño zure ahotsa oso gertu sentitzea.» (OA)

Batutik ihesi

<https://31eskutik.com/2013/04/28/batutik-ihesi/>
2013/04/28 · 07:00

Juan Luis Zabala

Ezin da ukatu, begien bistakoa da: gazteen artean oso zabaldua dago batutik ihes egiteko joera. Ez bakarrik hitz egiterakoan, baita idazterakoan ere; ez bakarrik lagunartean, baita jendaurrean ere. Euskaraz libre eta bizi aritu nahi dutenean batutik ihes egin beharra sentitzen dute askok, antza denez. Kasu batzuetan justifikatuta egon daiteke, baina nik ez diot batere susmo onik hartzen joera hori izaten ari den zabalkundeari.

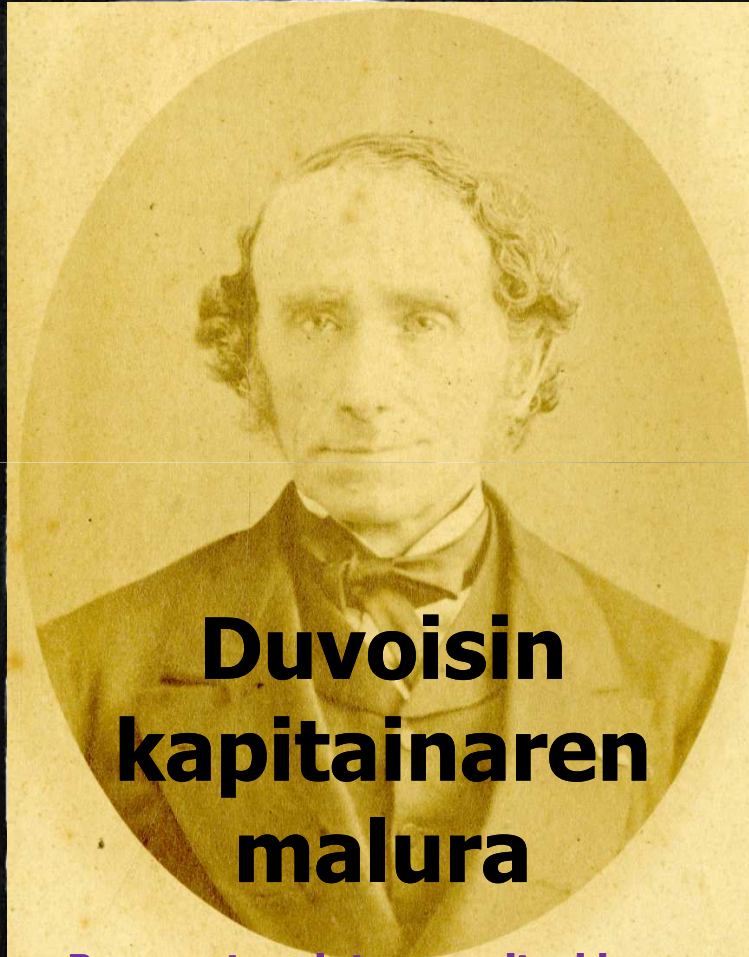
Ezagutza falta da, nire ustez, benetako motiboa, sustraian dagoen arazoa. Gordin esanda: analfabetismoa. Kasu gehienetan batutik ihes egiteko joera analfabetismo maila larri baten ondorio zuzena delakoan nago, eta ez ondo ikasitako arau batzuen zorrotasunaren aurkako protesta ironiko, errebelde eta transgresorea. Adierazkortasun gabezia baten ondorioa dela, alegia, adierazkortasuna indartzeko ahalegin bat baino gehiago.

Mais notre cher basque ne doit être étudié que par ceux qui savent l'apprécier, qui en sont dignes enfin; et je ne crois pas que cette langue doive sortir des mains des philologues et des linguistes, car son grand mérite est linguistique avant tout. Pour autres sortes de mérite, elle n'en a pas besoin. Et puis n'avons nous pas le Grec, le Latin, l'Italien, l'Espagnol, le Français, l'Anglais, l'Allemand, qui, quoique très inférieurs au basque au point de vue linguistique, lui seront toujours supérieurs au point de vue littéraire? Occupons-nous donc du basque linguistiquement, et linguistiquement d'une manière exclusive, détaillée, usque ad satietatem, et non superficielle.

Argazkia: KOLDO MITXELENA KULTURUNEA

KEPA ALTONAGA

**Duvoisin
kapitainaren
malura**

Bonaparte printzearen itzal luzea

UPAINGOA SAILA

**euskara
aberastu bat,
etorki
anitzetako
ekaiez
osotua,
euskara
batuaren
orubean
eraikia.**

Mila
esker
denoi

Euskal herriaren alde

